

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roberti Tvrneri Devonii Oratoris Et Philosophi
Ingolstadiensis Panegyrici Dvo**

Turner, Robert

Ingolstadii, Anno M. DC. IX.

Eidem. Monachivm. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69598](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69598)

effusum ante duos dies continui apud me pra pudore,
nūc mitto ad te, palpatione & oculo molliusculè tra-
ctandum, nam tam tener est, vt nō ferat lacertos, vo-
lebam eum sistere Serenissimo nostro Principi inspi-
endum, sed puellus est ad imitationem patris tam ru-
sticè verecundus, vt nolit se sisti, nisi ductus manu, aut
probatu voce V E N D I I. Quare rogo, vt si commodè
possis, cras cures huic meo, seu potius tuo audentiam,
ea tamen lege, si probetur. scripsi etiam totius itineris
narrationem totam, sed ita excreuit, vt non possim
describere tantulo tempore. mittam post paucos dies,
cum summa, quam collegi libri, de rebus Flandricis.
miraberis dolum Oranij, miseriam Flandrorum do-
lebis. Vale.

E I D E M.

M O N A C H I V M.

V I I.

Nihil est, quòd nihil scribo; imò quòd nihil scribo,
aliquid est. nam etsi eum animi motum mihi
vel inusserit natura, vel conformârit disciplina, vt li-
bentissimè scribam ad Vendios, limatulos illos & ter-
sos orationis siue probanda iudices, siue vincienda ar-
tífices: tamen cum te cognoscam ita vndiq; districtum
à negociis, vt velis potius, quàm possis aliquid sepon-
re temporis externis legendis, hunc mihi motum ha-
tenuis cohibui intra cancellos: & cogitavi semper
potius

potius quid debeam occupatissimo, quàm quid soleam
 auceps voluptatis. nam etsi nihil sit ad laudem pul-
 chrius, aut ad voluptatem liquidius, quàm ex verbis,
 tanquam tessellis, lectis cum iudicio, positis arte, inge-
 nij colligere famam: tamen quem admodum tesserae
 ad emblematis expressionem composita scienter pluri-
 mum amittunt venustatis, nisi emineant commodo
 in loco: sic literis, in quibus alioqui existunt ingenij
 artisq; per insignes nota, plurimum perit decoris, nisi
 oportuno scribatur tempore, ac in negotiis nunquam
 fuit opportunus, ne Casari quidem Cicero. hoc meum
 iudicium est, quod nunquam depono, nisi obiurges, de
 ingrata mente. quanquam gratus sum, dum taceo;
 ingratus, dum scribo. nam quae scribo, tenuia sunt. ac
 singularibus illis tuis in me beneficiis tenuia haec si re-
 ponam & minutula; vereor sanè, vt ingrati subeam
 nomē. taceo ergo magna conceptionibus magnis, & ex
 pectoris mei quodã quasi sacro adyto sepono, quod ve-
 nerer, nunc illud, quod me vocaris in Bavariam; nunc
 hoc, quod miseris Ingolstadium; modò istud, quod a-
 maris; modò id, quod foueris. ineptus sum, qui minutus
 sum. sed volui excusare semel, vt intelligas semper me
 tacitè colere, non sordidè tacere. nostin' de Seraphinis?
 querunt, inueniunt; inueniunt, amant; amant, ado-
 rant, adorant, tacent; & eò magis tacent, quod sum mis-
 sissus adorant. nam est in amore modus supra modum,
 quem si coneris exprimere verbis, perinde feceris, ac si
 imaginè omni colore affabrè expressam obducas velo,

ut videatur magis. ad Seraphinorum normam am-
 id est, quantum amo, taceo. sed vide amorem pru-
 dentem. quam enim tacet reuerenter in nullo nego-
 tio, ne sit molestus; tam in negotio aliquo loquitur li-
 bere, ut sit gratus. est negotium. quod? vitæ Pontifi-
 cum scriptæ erant à Platina, sed non sine apertis no-
 tis vel negligentia, vel malitia. ordo sæpè violatus. qui
 est primus, secundo; qui est nullus, primo ponitur in
 loco. magna transiliuntur tanquam minutula, mi-
 nutula narrantur vberi fusque filo. bonis Pontifici-
 bus mala notæ inustæ; malis laudes, tanquam false
 plumæ, appictæ. qui fuit Martyr Christo, Platina est
 Magus. negligentem hominem. vno verbo, nullus
 ordo, multus error. hanc sentinam volui exhaurire.
 ad id dam colligo multa, & polio multum. iustum est
 volumen de vitis Pontificum vsque ad Gregorium de-
 cimum tertium. vides vnum laborem, ecce tibi alte-
 rum. Granatensis vir diuinus, diuina loquebatur, sed
 vernaculè tantùm Hispani & Itali. hunc feci, ut
 Latine loquatur omnibus, magno labore, feci tamen.
 hos meos labores duo magnæ notæ viri vrgent, ut
 communicem mundo. sed vix credas, quam inuitus
 exeam in vulgus, ita bona potiùs mordet mali, quam
 probant boni. nihil efficio, volunt me exire, etiam in-
 uitum. statuo tamen, priusquam vela explico de vi-
 tis Pontificum & Granatensi, præmittere proximi-
 mundinis Francofurtum libellos, quasi speculatores,
 exploratum, quid iudicij. in his libellis quasi emissa-
 riam

riu erunt orationes quinque, quas habui Ingolstadt; & alia, quas aliis in locis vel egi, vel scripsi. quid narro? multa sunt. his multis vellem adiungere triumphum Leodiensem, & vehementer vellem; quod egerimè sero, pompam post natos homines magnificentissimam non ita pridem obscuratam esse oratione hominis nescio ex qua schola rhetorculi viros magnos numerat, non ornat; ordinem pulchrum dissipat, non designat; res amplas deprimit, non describit. omnia vno verbo putidè, hanc pompam dictione huius languidulã & semimortuam noua informabo animula, nouo colore, neruis nouis. tu modò adiuua. adiuuas, si mihi, ipso vestigio, miseris extremas illas lineas, quas tibi designavi redeuns Leodio. illis addo colores, eminentias, umbras, multa doleo, multa allino, vt sit corpus, quod placeat, & quia sic factum, & quia sic pictum. absolui rem, tantùm expecto illud exemplar, vt videam, si quid vsui. heus, etiam volo consilium de hac re, per humanitatem tuam, per honorem meum. vltimum erit de tabellario hoc. est Monacensis, est Iuriconsultus, & Iuriconsultus non ex face, sed studiosorum, quos habet Ingolstadtium, doctissimus, idq; iudicio omnium. non vult latere amplius in schola, tanquam dolia; vult solem, & solem vult Monacensem. siue in agendis causis, siue in alia re illius opella possit esse vsui, offert se, præsert se, abiicit se. Rogo per humanitatem tuam, vt conantem adiuues, vide quid agas, si pro eo agas. non solum in eo ornabis Iuriscōsultum.

sed in Iuriconsulto Poëtam & Oratorem. fac periculum in vincula, aut soluta oratione, miraberentur homulum, ex omnibus vnum, tanto iudicio fuisse, ut putaret reconditiorem Iuris scientiam facile putet, nisi conditiorem hanc literaturam, tanquam salem, interspergat. non erit rabula ex foro, Cicero erit, si VENDIVS ei sit Macenas. pulchrum est, fuisse Macenatem Ciceroni. perdes hanc laudem? perdes, bone si non adiuues. Vale. Ingolstadij.

ROBERTVS TURNERVS
NICOLAO FITZHERBERTO ANGLO,
Nobilissimo adolescenti S.P.D.

D V A G V M.

VIII.

Eloquentia summa vis est (mi NICOLAE) et penè diuina. nam natura, si langueat, nervos, obsolescat, splendorem quendam solet adferre. maxima profectò laus, nisi illa maior, quod quos natura homines vel morum suauitate limarit, vel ingenij asperitate sinxerit, eos eloquentia alios atq; alios tanquam diuina quadam virgula cudat atque efformet. quid natura extulit aculeatius Cicerone? videtur mihi natus ad Antonium aliquem aut Verrem conuictis figendum. exquisito tamen eloquentia artificio consecutus est, ut in Casaris, Deiotari, Archia laud-